

Handläggare
Rosa Strömgren
Telefon: 08-50802176

Till
Järva stadsdelsnämnd
Datum: 2025-03-20

Betänkandet - Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)

Svar på remiss från Kommunstyrelsen, KS 2025/136

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har av kommunstyrelsen mottagit remiss gällande betänkandet *Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)*.

Utredningens uppdrag har varit att kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter i brottsförebyggande syfte. I uppdraget har även ingått att föreslå författningsändringar som medför att sådana uppgifter kan utbytas. Ett annat uppdrag har varit att kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skolor i brottsförebyggande syfte och att lämna förslag som medför att sådana uppgifter kan utbytas.

Utredningen föreslår sammantaget utökade möjligheter eller skyldigheter att lämna information om enskilda från socialtjänsten till skolan, från Polismyndigheten och Säkerhetspolisen till skolan, mellan skolor, från skolan till socialtjänsten samt från Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket till socialtjänsten och Statens institutionsstyrelse (SiS).

Förvaltningen instämmer i att det brottsförebyggande arbetet bland barn och unga är ett gemensamt ansvar och att ett utökat informationsutbyte kan bidra till effektivare brottsförebyggande arbete. I förlängningen kan det förväntas leda till effekten av minskad brottslighet. Förvaltningen har uppmärksammat vissa farhågor med förslaget som bör beaktas vad avser att socialtjänsten lämnar ut information. Det finns en risk att tilliten till socialtjänsten påverkas om informationsutlämnande av integritetskänslig karaktär

inte hanteras varsamt utan en intresseavvägning och övervägande av korrekt information. En annan aspekt av detta är att socialtjänsten präglas och bygger på förtroendefulla och tillitsfulla relationer till barn, unga och deras vårdnadshavare som bygger på samtycke. Om förslaget genomförs, anser förvaltningen att det även bör finnas i beaktande att barn kan vara mindre medvetna om berörda risker, följder och skyddsåtgärder samt om sina rättigheter när det gäller behandling av personuppgifter. Behandlingen av dessa uppgifter är särskilt känslig och ska hanteras varsamt.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen, Rotel III, har remitterat en remiss gällande *Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)*. Remissen inkom till Järva stadsdelsnämnd daterad den 21 januari 2025 med en begäran om yttrande. Övriga remissinstanser är Stadsledningskontoret, Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Farsta stadsdelsnämnd och Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Ärendet

Utredningens uppdrag har varit att kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter i brottsförebyggande syfte. I uppdraget har även ingått att föreslå författningsändringar som medför att sådana uppgifter kan utbytas (dir. 2023:120). Ett annat uppdrag har varit att kartlägga och analysera vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skolor i brottsförebyggande syfte och att lämna förslag som medför att sådana uppgifter kan utbytas (dir. 2024:7).

Utredningen föreslår sammantaget utökade möjligheter att lämna information om enskilda från socialtjänsten till skolan, från Polismyndigheten och Säkerhetspolisen till skolan, mellan skolor, från skolan till socialtjänsten samt från Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket till socialtjänsten och Statens institutionsstyrelse (SiS).

Förslaget förväntas leda till att skolan, socialtjänsten och SiS får ett bättre inflöde av olika typer av personuppgifter som relaterar till brottslig verksamhet. Förslagen kommer därmed ge bättre förutsättningar för såväl skolan, socialtjänsten, SiS, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket att utföra ett

effektivare brottsförebyggande arbete. I förlängningen förväntas effekten bli minskad brottslighet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelning individ- och familjeomsorg.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att förbättrade möjligheter till informationsutbyte mellan socialtjänst, skola och andra brottsförebyggande myndigheter går i linje med en ny socialtjänstlag som träder ikraft den 1 juli 2025. Samverkan som arbetssätt kan bidra till en tydligare gränsdragning av ansvar och roller mellan skola, polis och socialtjänst, där informationsdelning kan effektivisera myndigheternas arbete både internt och externt. Förvaltningen ser det som viktigt att barn och unga får sina behov tillgodosedda samt att åtgärder vidtas för att förhindra en negativ utveckling. Samverkan mellan aktörer bör fortsätta att upprätthållas, även med ökad möjlighet till informationsutlämnande. Det är också viktigt att samverkande aktörer kan identifiera oro kring en individ i tid och vid behov göra en orosanmälan till socialtjänsten.

Förvaltningen identifierar potentiella fördelar med att förbättra möjligheterna för informationsutbyte mellan socialtjänsten och skolan. Det kan förekomma information hos socialtjänsten som kan vara av betydelse för skolan att erhålla för att kunna ge adekvat stöd till eleven och vidta lämpliga åtgärder inom ramen för elevhälsoarbetet, i syfte att främja trygghet och studiero i skolmiljön. Förvaltningen bedömer att en fullföljd skolgång kan ha en viss inverkan på förebyggandet av kriminalitet och att de insatser skolan vidtar för att stödja elevens skolsituation kan utgöra en integrerad del av det brottsförebyggande arbetet.

Förvaltningen påpekar att socialtjänstens arbete ofta bygger på förtroendefulla och tillitsfulla relationer med barn, unga och deras vårdnadshavare, där samtycke är en central del. Ett utökat informationsutbyte kan påverka förtroendet för socialtjänsten. Det är viktigt att noggrant överväga de situationer där det kan finnas skäl att göra undantag från den grundläggande principen om att sekretessbrytande åtgärder normalt sker med samtycke från individen. Bedömningen av när information bör delas bör göras av socialtjänsten, med hänsyn till vad som kan anses vara nödvändigt i ett brottsförebyggande syfte. Socialtjänsten ska göra en intresseavvägning och endast lämna ut uppgifter om det finns omständigheter som tyder på en risk för brottslighet, samt om det bedöms att intresset av att lämna ut uppgifterna väger tyngre än de intressen som sekretesslagstiftningen syftar till att skydda.

Förvaltningen framhåller även att samtycke även fortsättningsvis bör eftersträvas vid samverkan kring enskild individ, informationsdelning bör endast ske när det är nödvändigt och med hänsyn till barnets integritet. Berörda behöver informeras vid informationsdelning för att tillit och förtroende till socialtjänsten inte ska minska och socialtjänstens uppdrag inte ska försvåras.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Susanna Hagbjörk
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Remiss - Betänkandet - *Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet - skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)*
2. Följebrev Betänkandet - *Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet - skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)*

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-03-10
Susanna Hagbjörk, Avdelningschef	2025-03-10